

**Az előrehozott spanyolországi
választásokhoz vezető út:
Sánchez sarokba szorult,
a jobboldalt törékeny
fegyverszünet segítheti
hatalomra**

HARB JAD MARCELL

MKIElemzés

A Magyar Külügyi Intézet rendszeres kiadványa.

Kiadó:

© Magyar Külügyi Intézet, 2026.

Kiadó székhelye:

1016 Budapest, Bérc utca 13-15.

Felelős kiadó:

dr. Feledy Botond, vezérigazgató

Felelős szerkesztő:

Dr. Rácz András,

kutatói és tudományos ügyekért felelős vezérigazgató-helyettes

Szerző(k):

Harb Jad Marcell

Lektorálta:

Vass Ágnes

ISSN 2063-9244

<https://doi.org/10.47683/KKIElemzesek.KE-2026.26>

KE-2026/26

Korábbi kiadványainkat megtekintheti az [Intézet](#) weboldalán.

A borítókép forrása: Paolo Gerbaudo / The Guardian

Harb Jad Marcell, kutató, MKI

Az előrehozott spanyolországi választásokhoz vezető út: Sánchez sarokba szorult, a jobboldalt törékeny fegyverszünet segítheti hatalomra

Összefoglaló

Pedro Sánchez spanyol szocialista miniszterelnök a lakhatási válság miatt kialakult tüntetések és két elvesztett parlamenti szavazás hatására október 5-én bejelentette a parlament felosztatását és előrehozott választások kiírását november 29-re. Sánchez parlamenti támogatottsága a katalán Junts per Catalunya párttal való nézeteltérések miatt megingott, az általa vezetett Spanyol Szocialista Munkáspártot és családját is számos korrupciós ügy terheli, amelyek a kormány bukásával fenyegettek. A kormányfő a közel-keleti konfliktusban és az Egyesült Államokkal szemben, valamint a bevándorlás kapcsán megjelenített progresszív külpolitikájával valamelyest enyhíteni tudta pártja népszerűségvesztését, de eközben több európai szövetségesével is konfliktusba került. A legvalószínűbb választási forgatókönyv, hogy jobboldali kormány alakul, amelyben a Néppárt mellett a modernkori spanyol demokráciában először a radikális jobboldali Vox is helyet kaphat. A felmérésekben vezető jobbközép Néppárt több ponton is keményebb álláspont felé tolta hagyományos mérsékelt politikáját a Vox növekvő népszerűsége miatt. A nagy kérdés, hogy a két jobboldali párt koalíciós „kényszerházassága” hogyan működhet hosszú távon kormányzati pozícióban.

A spanyol kisebbségi kormány diszfunkcionalitása

Pedro Sánchez spanyol miniszterelnök október 5-én bejelentette a Cortes Generales, tehát a parlament mindkét házának felosztatását, és november 29-ére új választások kiírását kérte VI. Fülöp királytól. Ez lesz sorozatban az ötödik idő előtti voksolás 2016 óta, ami rámutat a spanyol koalíciós kormányok instabilitására. A felmérések most sem ígérnek stabilitást: bármelyik párt győzedelmeskedik a végén, minden bizonnyal koalícióra kényszerül a parlamenti többség eléréséhez. Ez az írás azokat az okokat és folyamatokat mutatja be, amelyek a most kialakult helyzethez elvezettek.

Pedro Sánchez spanyol miniszterelnök egyike a kevés baloldali kormányfőnek az Európai Unióban, rajta kívül jelenleg csupán Málta és Dánia miniszterelnökei tartoznak a szocialista pártcsaládhoz (hozzájuk csatlakozhat Magdalena Andersson [Svédországból](#)¹). Sánchez azonban közülük is kitűnik a nemzetközi szintén nyílt progresszívizmussal, miután ez a fajta politizálás az utóbbi években Európában jelentős mértékben háttérbe szorult. Sánchez 2018-ban a konzervatív néppárti (*Partido Popular*, PP) elődje, Mariano Rajoy elleni bizalmatlansági indítvány sikerét követően jutott hatalomra, és nyolcéves kormányzása alatt képes volt számos politikai válságot és szoros választást túlélni. Mostanra azonban minden korábbinál szorultabb helyzetbe került: a parlamentben kormánya kiszolgáltatót számos kisebb regionális párt külső támogatásának, ami immár három éve bénultságban tartja a törvényhozást; Spanyol Szocialista Munkáspártját (*Partido Socialista Obrero Español*, PSOE), illetve családját is sorozatos korrupciós ügyek terhelik; progresszív politikája pedig hiába népszerű táborán belül, NATO-s és uniós szövetségeseivel szemben fokozódó ellentéteket okoz.

A jelenlegi politikai instabilitás a 2023 májusi önkormányzati választásig nyúlik vissza, amelyet a PSOE elveszített. A miniszterelnök ekkor váratlanul előrehozott parlamenti választást írt ki júliusra,

1 Horváth-Sántha Hanga, „A svédországi választások és ami utána következik”, Magyar Külügyi Intézet, 2026. szeptember 18., <https://hii.hu/a-svedorszag-i-valasztasok-es-ami-utana-kovetkezik/>.

amely a modern spanyol történelem legszorosabbika lett. A szocialisták stagnáltak – noha 31,7%-os eredményük javulást jelentett a 2019-es 28%-hoz képest, képviselői mandátumaik számát mindössze eggyel tudták növelni, 121 képviselőjük lett a 350 fős parlamentben –, míg a Néppárt, a jobboldal vezető mérsékelt ereje előre tört a szavazatok 33,1%-ával és 137 mandátummal megnyerte a választást. Ugyanakkor sem a jobboldal (a Néppárt és a radikális jobboldali Vox, amely 52-ről 33 helyre esett vissza), sem a baloldal (a PSOE és a 31 képviselőt szerzett radikális baloldali *Sumar* [kb. Egyesülés]) nem szerzett többséget, így Sánchez és Alberto Núñez Feijóo néppárti vezető a kisebb regionális pártok támogatását próbálták megnyerni. Ebben Sánchez volt sikerebb, mivel a regionális nacionalisták a velük ellenséges spanyol nacionalizmus letéteményeseinek tekintik a jobboldalt, különösképp a Voxot.

Végül egyetlen párton múlt, hogy Sánchezből miniszterelnök lehet-e: ez az Együtt Katalóniáért (*Junts per Catalunya*, Junts) volt, amelyet ténylegesen az a Carles Puigdemont volt katalán kormányfő irányított belgiumi emigrációjából, akit a spanyol bíróság jogerősen elítélt a 2017-es illegális katalóniai függetlenségi referendum megszervezéséért. A helyzet a katalán szeparatista politikusnak komoly alkuerőt biztosított, és ő a támogatásért cserébe amnesztiát követelt mindenkinek, akit a 2017-es függetlenségi népszavazással kapcsolatban elítéltek. Az amnesztiatörvény komoly ellenállást váltott ki a jobboldalon, de még a bíróságok sem voltak bizonyosak annak alkotmányosságában: az ügy az Európai Unió Bíróságáig, valamint a spanyol Legfelsőbb Bíróságig jutott – előbbi szerint a törvény nem sért uniós jogot, utóbbi pedig megállapította, hogy Puigdemontra, illetve több más vezetőre is vonatkozik az amnesztia olyan vádokban is, mint az állami pénzek elsikkasztása és hűtlen kezelése.²

Az amnesztiatörvény elfogadása kulcsfontosságú volt Sánchez kisebbségi koalíciós kormányának fennmaradásához, azonban a spanyol törvényhozásban így is tartós bénultság alakult ki. A Sumar mellett Sánchez hat regionális pártra (két katalán, két baszk,

2 Braulio García Jaén, „El Tribunal de Cuentas aplica la amnistía a Puigdemont, Mas y otros 31 encausados por los gastos del ‘procés’”, *El País*, 2026. október 14., <https://el-pais.com/espana/2026-10-14/el-tribunal-de-cuentas-aplica-la-amnistia-a-puigdemont-mas-y-otros-33-encausados-por-los-gastos-del-proces.html>.

illetve egy-egy galíciai és kanári-szigeteki) volt kénytelen támaszkodni, amelyek kihasználták az ezzel járó alkuerőt, elérték a tartományi jogkörök bővítését, adósságuk eltörlését, valamint azt, hogy a parlament alsóháza hivatalos munkanyelvként ismerje el a katalán, baszk és galíciai nyelvet.

Ugyanakkor a regionális pártoknak tett engedmények ellenére a Juntsszal nem sikerült stabil munkakapcsolatot kialakítania Sáncheznek. Ennek egyik eredője, hogy a kormány inkább igyekezett a mérsékeltbb nacionalista ERC (*Esquerra Republicana de Catalunya* – Katalóniai Republikánus Baloldal) követeléseit teljesíteni – főként az után, hogy a 2024-es katalóniai választásokat követően a győztes szocialisták barcelonai törvényhozási többségükhöz az ERC-re voltak kénytelenek támaszkodni, míg a Junts lett a katalóniai ellenzék vezető ereje. Ez az ellentét, illetve az amnesztia döcögő végrehajtása a Junts-ot egyre vonakodóbb támogatóvá tette. További instabilitást szült a Sumar pártszövetség eróziója és az ebből fakadó belső ellentét: a szövetségből már a választás után kilépő, de a kormányt kívülről támogató Podemos 2025 szeptemberében nem szavazta meg egyes bevándorlásügyi kompetenciák Katalónia tartományi vezetése számára való átadását, ami a Junts egyik fő követelése volt. A Junts számára ez volt az utolsó csepp a pohárban. A párt képviselői egy hónappal később hivatalosan is átvonultak az ellenzéki padosorokba, amivel kisebbségbe került a kormányoldal.³

Sánchez már ezt megelőzően is csak kivételes esetekben tudta átvinni akaratát a törvényhozáson, és többnyire azt megkerülve igyekezett kormányozni. Erre az ún. királyi törvényerejű rendeletek (*real decreto-ley*) adtak neki lehetőséget, amelyekből az ő kormánya rekordmennyiséget adott ki.⁴ Az országnak utoljára a 2023-as évre volt elfogadott költségvetése, azóta – jobb híján – évről évre az akkori költségvetést viszik át az új évre is, rendeleti úton. A parlamenti kontroll megkerülésével folytatott kormányzás komoly

3 „Puigdemont rompe con el PSOE y avisa que Junts pasa „a la oposición”: „No ayudaremos a quien no ayuda a Cataluña”, RTVE.es, 2025. október 27., <https://www.rtve.es/noticias/20251027/junts-apoyo-sanchez-consulta-militancia/16787381.shtml>.

4 Borja Negrete, „Sánchez rompe récords de gobernar por decreto: el triple que Suárez y 59 más que Rajoy”, *El Confidencial*, 2026. január 29., https://www.elconfidencial.com/espana/2026-01-29/sanchez-record-gobernar-decreto_4292738/.

jogállamisági kérdéseket is felvet.⁵ Az elvileg csak kivételes és sürgős esetekben használandó rendeletekkel fogadtak el olyan nagy horde-rjú döntéseket is, mint idén a rendezetlen jogi státuszú bevándorlók tartózkodási engedélyhez juttatása (lásd lejjebb).

A korrupciós ügyek fenyegető árnyéka

A PSOE és Pedro Sánchez szorult helyzetét súlyosbította, hogy tavaly óta megszorodtak a korrupciós eljárások a párt és Sánchez családja körül – a Néppárt külön honlapot is indított az összesen 17 külön-böző bírósági ügy és száznál is több nyomozás követésére.⁶ Ez azért is lehet baljós Sánchez számára, mert 2018-ban a néppár-ti kormány bukását is korrupciós ügyek okozták, ráadásul a koalí-ció partnerei és a kormányt kívülről támogató pártok is többször jelezték, hogy türelmük véges: egy ponton túl már politikailag nem kifizetődő számukra egy, a korrupció bélyegét magán hor-dozó kormány támogatása. Az ERC szóvivője már májusban beje-lentette, hogy a tiltott pártfinanszírozás bebizonyosodása esetén pártja megvonná a támogatását a kormánytól.⁷

Mivel a Szocialista Munkáspárt illegális pártfinanszírozásával kapcsolatban is zajlik nyomozás, az ellenzék által kikényszerített előrehozott választás az elmúlt hónapokban már Sánchez feje fe-llett lebegett. Ezen kívül számos olyan további korrupciós ügy indult, amelyeknél a PSOE (volt) vezetői az érintettek.

- A bíróság szeptemberben rendelt el vizsgálatot 15 millió euró ér-tékű fiktív szerződés kapcsán,⁸ az összeg a gyanú szerint a párt-nál kötött ki. Az eljárás venezuelai olajügyletekkel kapcsolatos és

5 Alicia Montes de Oca López, „From Madrid to Brussels: Spain's Emerging Rule of Law Challenge”, *Wifried Martens Centre*, 2026. január 28., <https://www.martenscentre.eu/blog/from-madrid-to-brussels-spains-emerging-rule-of-law-challenge/>

6 „Mapa de la corrupción del PSOE”, hozzáférés: 2026. október 10., <https://latramapsoe.es/>.

7 „Rufián avisa de que si hubiera financiación ilegal del PSOE pedirían elecciones: „Es una anomalía terrible”, *El Mundo*, 2026. május 27., <https://www.elmundo.es/espana/2026/05/27/6a16b3effc6c838a508b45e2-video.html>.

8 Esteban Urreiztieta, Ángela Martialay, „La Audiencia Nacional investiga un contrato ficticio de 15 millones vinculado a la financiación del PSOE”, *El Mundo*, 2026. szeptember 6., <https://www.elmundo.es/espana/2026/09/06/6a9d861fe85ece85578b458c.html>.

Delcy Rodríguez jelenlegi venezuelai vezető is érintett benne. Az ügyben José Luis Ábalos, Sánchez volt közlekedési minisztere és a PSOE főtitkára, továbbá tanácsadója, Koldo García, valamint Víctor de Aldama üzletember érintett.

- Ugyanezen három személy ellen indította az ügyészség az elmúlt évek talán leghíresebb korrupciós vizsgálatát, amely „Koldo-ügy” néven lett ismert⁹. A vádak szerint összesen 21 millió eurónyi közbeszerzés elnyerését segítették, cserébe az összeg egy részét a nyertesek visszacsurgattak számukra.¹⁰ A Legfelsőbb Bíróság a három vádlottat összesen több mint 47 év börtönre ítélte.¹¹ Az ügybe belekeveredett Santos Cerdán, a PSOE hivatalban lévő főtitkára is, akit végül Sánchez lemondattott. A Koldo-ügy egy további leágazása során tiltott pártfinanszírozás miatt is eljárás indult, szintén a közbeszerzésekből visszacsorgatott pénzeket illetően.
- A szocialista pártfunkcionárius Leire Díezt azzal vádolják, hogy gazdasági-jogi előnyöket kínált üzletembereknek, amennyiben azok lejárató anyagot tudnak szolgáltatni a Sánchez környezete ellen vizsgálódó bírókkal és nyomozókkal kapcsolatban.¹²
- A Legfelsőbb Bíróság még 2024-ben nyomozást rendelt el a kormány által kinevezett főügyész, Álvaro García Ortiz ellen,¹³ aki a vád szerint információkat szivárogtatott ki egy gazdasági csalással

9 Guy Hedgecoe, „Spain’s embattled PM Sánchez defies clamour for resignation”, *BBC*, 2025. június 19., <https://www.bbc.com/news/articles/cj3r1px50vvo>.

10 Inés Fernández-Pontes, „Sánchez’s inner circle faces accusations of embezzlement of EU funds”, *Rapporteur*, 2025. június 23., <https://www.rapporteur.com/news/sanchezs-inner-circle-faces-accusations-of-embezzlement-of-eu-funds/>.

11 Reyes Rincón, „Spain’s Supreme Court sentences former Socialist minister Ábalos to 24 years behind bars”, *El País*, 2026. június 22., <https://english.elpais.com/spain/2026-06-22/spains-supreme-court-sentences-former-socialist-minister-abalos-to-24-years-behind-bars.html>.

12 Clara Cerrada, „The Leire Díez case returns to court: the PSOE manager testifies before the judge for payments to the former militant”, *El Constitucional*, 2026. szeptember 9., https://www.elconstitucional.es/en/national/courts/the-leire-diez-case-returns-to-court-the-psoe-manager-testifies-before-the-judge-for-payments-to-the-former-militant_7732_102.html.

13 Onda Cero, „El Supremo ordena a la Guardia Civil registrar el despacho del fiscal general del Estado”, 2024. október 30., https://www.ondacero.es/noticias/espana/supremo-ordena-guardia-civil-registrar-despacho-fiscal-general-estado_2024103067222cb6d058410001c96a99.html.

kapcsolatos nyomozásról a Néppárt madridi régiót vezető erős embere, Isabel Díaz Ayuso lejárata céljából. A főügyészt a bíróság elítélte és két évre eltiltotta az ügyészi hivatal viselésétől.¹⁴

- Májusban vált nyilvánossá, hogy korrupciós per indul José Luis Rodríguez Zapatero volt szocialista miniszterelnök ellen:¹⁵ pénzmosással, befolyással való üzérkedéssel és bünszervezetben való részvétellel gyanúsítják: a Plus Ultra kis spanyol légitársaság Covid-19-járvány alatti állami kimentésének elintézéséért cserébe mintegy egymillió euró kenőpénzt fizethettek a hozzá közelálló cégeknek.

Sánchez közvetlen felelőssége nem merült fel ezen eljárások során, a fivérét és feleségét érintő ügyek azonban közelebbi korrupciós gyanút jelentenek a miniszterelnökkel kapcsolatban – még ha maguk az ügyek kisebb volumenűek is. Pont ezért Sánchez láthatóan a legvehemensebben ezen ügyek kapcsán küzd: boszorkányüldözéssel és jogi hadviseléssel vádolja a hatóságokat, és burkoltan arra utal, hogy jobboldali jogászok és bírák esküdtek össze ellene. Ezt részben arra alapozza, hogy a családjával kapcsolatos feljelentéseket a Manos Limpias (Tiszta Kezek) nevű, szélsőjobboldalhoz kötődő nyomásgyakorló szervezet tette meg.¹⁶

A miniszterelnök testvérét, David Sánchezt a bíróság nem jogerősen kilenc év közhivataltól való eltiltásra ítélte hivatali visszaélés miatt, amiért a badajozói szocialista önkormányzat kifejezetten az ő

14 Poder Judicial España, „El Tribunal Supremo condena a Álvaro García Ortiz por un delito de revelación de secretos a pena de multa y 2 años de inhabilitación para el cargo de fiscal general del Estado”, 2025. november 20., <https://www.poderjudicial.es/cgpi/es/Poder-Judicial/Noticias-Judiciales/El-Tribunal-Supremo-condena-a-Alvaro-Garcia-Ortiz-por-un-delito-de-revelacion-de-secretos-a-pena-de-multa-y-2-anos-de-inhabilitacion-para-el-cargo-de-fiscal-general-del-Estado>.

15 Melchor Sáiz-Pardo, „High Court places ex Spanish PM Zapatero under official investigation for money laundering and criminal organisation in ‘Plus Ultra’ probe”, *Sur in English*, 2026. május 20., <https://www.surinenglish.com/spain/audiencia-nacional-charges-20260520100306-nt.html>.

16 Gema Peñalosa, „Manos Limpias denuncia al hermano de Pedro Sánchez por presunto fraude y malversación”, *El Mundo*, 2024. május 28., <https://www.elmundo.es/espana/2024/05/28/66562432e9cf4a58798b45bc.html>, Liliana Ochoa, „De la denuncia de Manos Limpias a un juicio con jurado: cronología de la polémica instrucción del juez Peinado en el ‘caso de Begoña Gómez’”, *El País*, 2026. szeptember 21., <https://elpais.com/espana/2026-09-21/de-la-denuncia-de-manos-limpias-a-un-juicio-con-jurado-cronologia-de-la-polemica-instruccion-del-juez-peinado-en-el-caso-de-begona-gomez.html>.

foglalkoztatása végett hozott létre egy munkahelyet a városi konzervatóriumban.¹⁷ A miniszterelnök felesége, Begoña Gómez ellen 2024 óta vizsgálódnak sikkasztás és befolyással való üzérkedés miatt: a madridi Complutense Egyetemen szintén a számára létrehozott igazgatói pozíciójában a vád szerint befolyását latba vetette bizonyos cégek érdekében, hogy azok közbeszerzéseket nyerjenek el.¹⁸

A progresszív (kül)politika mint belpolitikai taktika

A korrupciós ügyek ellenére az elmúlt évben nem változott érdemben a nagy pártok támogatottsága a felmérések szerint: a Szocialista Munkáspárt a Néppárthoz képest tartósan 7–8%-os lemaradásban van, de Sánchez a számos kihívás ellenére képes volt mérsékelni népszerűségvesztését. Ebben kiemelt szerepet játszott markáns külpolitikája.¹⁹

A miniszterelnök a gázai háború kapcsán egyértelműen Izraelt elítélő álláspontot foglalt el, népirtásnak titulálva Izrael gázai fellépését. 2024 májusában – Norvégiával és Írországgal közösen – elismerte a palesztin államot,²⁰ így viszont az Izraellel való viszonya elmérgesedett. A spanyol társadalomban, különösen annak baloldali és kisebbségi nacionalista oldalán²¹

17 Óscar López-Fonseca, „Condenado David Sánchez, hermano del presidente del Gobierno, a nueve años de inhabilitación por un delito de prevaricación”, *El País*, 2026. július 14., <https://elpais.com/espana/2026-07-14/condenado-david-sanchez-hermano-del-presidente-del-gobierno-a-9-anos-de-inhabilitacion-por-un-delito-de-prevaricacion.html>.

18 Javier Lillo, „La audiencia preliminar pone el punto final a la polémica instrucción del juez Peinado en el caso Begoña Gómez”, *El Diario*, 2026. szeptember 8., https://www.eldiario.es/politica/audiencia-preliminar-pone-punto-final-polemica-instruccion-juez-peinado-caso-begona-gomez_1_13495586.html

19 *Politico*, Spain — National parliament voting intention, <https://www.politico.eu/europe-poll-of-polls/spain/>.

20 La Moncloa, „Government of Spain approves recognition of the State of Palestine”, 2024. május 28., <https://www.lamoncloa.gob.es/lang/en/gobierno/councilministers/paginas/2024/20240528-council-press-conference.aspx>.

21 Agenda Pública, „Los españoles valoran el reconocimiento de Palestina en clave partidista a diferencia de la guerra de Ucrania”, 2024. május 24., <https://agendapublica.es/noticia/19217/espanoles-valoran-reconocimiento-palestina-clave-partidista-diferencia-guerra-ucrania>.

(pl. a baszkok között) Palesztina támogatása kifejezetten népszerű ügy, így Sánchez pozíciója megerősítésére is alkalmas volt az államelismerés.

A spanyol miniszterelnök Donald Trump amerikai elnökkel is nyíltan szembeszállt. Ennek első felvonása a tavaly júniusi hollandiai NATO-csúcson játszódott le, amikor Sánchez elérte, hogy a NATO-tagok közül egyedülként Spanyolországra ne vonatkozzon a Trump által követelt 5%-os GDP-arányos védelmi költsési minimum – helyette csupán az addigi 2%-os vállaláshoz tartotta magát.²² Ezzel Trumpot (és néhány másik európai szövetségesét) magára haragította ugyan, de otthon a spanyol jóléti állam védelmezőjeként adta el a döntést – ebben az is közrejátszott, hogy a PSOE koalíciós partnere, a Sumar, ellenezte volna a védelmi kiadások növelését.

Az év elején, az iráni háború kitörése után Sánchez megtiltotta a spanyol katonai repterek, sőt, a spanyol légtér használatát is az Irán elleni támadásokhoz,²³ amivel nem csupán Trump ellen állt ki nyíltan, de a jobboldali ellenfeleinek is odaszúrt. A Néppárt és a Vox ugyanis támogatásukról biztosították az amerikai elnököt,²⁴ miközben az iráni háború rendkívül népszerűtlen volt a spanyol társadalomban. A helyzet belpolitikai szempontból hasonlított az iraki háborúhoz, és erre Sánchez rá is játszott: a háborúba az akkori néppárti kormány kezdetben beállt, ami kiváltotta az Atocha vasútállomás elleni terrortámadást, és e kettő együtthatása a 2004-es választási vereség elvesztéséhez vezetett. Trump időszakos fenyegetőzései a gazdasági kapcsolat megszakításáról és az ország NATO-ból való kizárásáról nem váltak valóra, miközben a spanyolok fele elégedett volt Sánchez

22 „Spain strikes deal with NATO to be exempt from 5 percent defence spending target”, *FRANCE 24*, 2025. június 22. <https://www.france24.com/en/europe/20250622-spain-strikes-deal-with-nato-to-be-exempt-from-5-percent-defence-spending-target>.

23 Aitor Hernández-Morales, „This World Leader Took on Trump Over Iran — and It's Paying Off”, *Politico*, 2026. június 8., <https://www.politico.com/news/magazine/2026/06/08/pedro-sanchez-europe-opposition-trump-00949183>.

24 Aitor Riveiro, „PP y Vox se alinean con Trump y arremeten contra el 'no a la guerra' del Gobierno”, *El Diario*, 2026. március 4., https://www.eldiario.es/politica/pp-vox-alinean-trump-arremeten-no-guerra-gobierno_1_13041252.html.

teljesítményével²⁵ – amely arány a PSOE támogatottságának majdnem duplája volt. Noha nem egyedül Spanyolország korlátozta az amerikai támaszpont- és légtérhasználatot Irán kapcsán – kevésbé kemény, de hasonló lépéseket tett az Egyesült Királyság,²⁶ Olaszország²⁷ és Franciaország²⁸ is –, Sánchez tette ezt a leglátványosabban, ezért ő tudta a legjelentősebb politikai tőkét faragni a Trumpgal való szembefordulást támogatók körében.

Sánchez külpolitikája hiába népszerű belföldön, mégis számottevő politikai költségekkel jár, mert az Egyesült Államokon kívül több ponton az európai szövetségesével is szembe fordítja az országot. Az egyik ilyen pont a Kínával kapcsolatos különutas magatartása. 2026. második felére a spanyol kormány vált a leginkább Kína-baráttá az Európai Unióban;²⁹ a spanyol miniszterelnök az elmúlt négy évben már negyedszer látogatott el az országba. Noha a legtöbb európai ország igyekszik gazdasági megfontolások mentén pragmatikus viszonyra törekedni Kínával, Sánchez esetében ennél is többről van szó. Spanyolország vált a kínai tőke egyik legfőbb befektetési célországává³⁰ az utóbbi években, főleg az akkumulátor- és autóiparban,³¹ jelentősen hozzájárulva a munkahelyteremtéshez és a spanyol GDP növekedéséhez, ezzel Sánchez legitimációjához.

25 Javier Iniguez De Onzono, „La mitad de los españoles está satisfecho con la respuesta de su Gobierno ante Irán”, *Euronews*, 2026. április 16., <https://es.euronews.com/2026/04/16/la-mitad-de-los-espanoles-esta-satisfecho-con-la-respuesta-de-su-gobierno-ante-iran>.

26 Jonathan Beale, Joe Pike, „UK has not given US permission to use RAF bases for Iran strikes”, *BBC*, február 19., <https://www.bbc.com/news/articles/cj98egkl7l1o>.

27 Angelo Amante, „Italy refuses US aircraft use of Sicily base for Middle East operations, sources say”, *Reuters*, 2026. március 31., <https://www.reuters.com/business/aerospace-defense/italy-refuses-us-aircraft-use-sicily-base-middle-east-operations-source-says-2026-03-31/>.

28 „France to let US planes not involved in Iran strikes use air base”, *Le Monde* és *AFP*, 2026. március 5., https://www.lemonde.fr/en/international/article/2026/03/05/france-to-let-us-planes-not-involved-in-iran-strikes-use-air-base_6751130_4.html.

29 Aitor Hernández-Morales, „China’s Xi recognizes Spain’s Sánchez as key interlocutor between Beijing and the EU”, *Político*, 2026. április 14., <https://www.politico.eu/article/china-xi-jinping-recognizes-spain-pedro-sanchez-key-interlocutor-between-beijing-eu/>.

30 Barney Jopson, Joe Leahy, Ian Johnston, „China shock 2.0: should Europe welcome Chinese investment?”, *Financial Times*, 2026. április 15., <https://www.ft.com/content/873ac1ea-8924-4600-b67d-0c078b917b55?syn-25a6b1a6=1>.

31 Katya Adler, „Spain and China are cosyng up - to the anger of many in the EU”, *BBC*, 2026. október 1., <https://www.bbc.com/news/articles/c6vgvg824m02o>.

A miniszterelnök számára azonban Kína azért is fontos, mert ő mint a béke, a nemzetközi jog és a multilateralizmus támogatója Kínában politikai szövetségest lát a szabályokon alapuló világrend fenntartásában és a közel-keleti béke megteremtésében – hiszen ezek a kínai retorika központi elemei a szabályrendszert nyíltan támadó Egyesült Államokkal szemben.³² A probléma abban áll, hogy az EU szeretné lefaragni a Kínával szembeni hatalmas, és egyre csak növekvő kereskedelmi deficitjét, és szocialista spanyol kormány pedig nem látszik őszinte partnernek európai szinten a Kínával szembeni konfrontatívabb gazdaságpolitikában, ami súrlódásokat okoz a közösségen belül.³³

Spanyolország a migráció kapcsán is különutas álláspontot képvisel az Európai Unióban. Sánchez kormánya a bevándorlásra alapvetően pozitívan, erőforrásként tekint, de ezzel a bevándorlásbarát retorikával mára lényegében egyedül maradt az EU-ban. A kormány a közelmúltban kezdeményezte az illegális tartózkodók helyzetének rendezését, az ezt célzó programra végül a tervezett 500 ezer helyett majdnem 1,2 millióan jelentkeztek idén³⁴ (a kérelmek elbírálása jelenleg is folyamatban van). Az egyéves, meghosszabbítható tartózkodási engedély a jobboldali vádakkal ellentétben nem jelent szavazati jogot a parlamenti választásokon, bár tízéves legális tartózkodás után spanyol (és egyben uniós) állampolgárságért folyamodhatnak majd a legalizáltak.

Noha a miniszterelnök rendre hangsúlyozza: a menekülők befogadása morális kötelesség, de elsődlegesen gazdasági hasznukat igyekszik kiemelni. A mostani akció kapcsán elmondta, hogy az előregedő

32 Suman Naishadham, Christopher Bodeen, „China's Xi tells Spanish PM that partnership needed, no mention of talks with US”, *AP News*, 2025. április 11., <https://apnews.com/article/spain-sanchez-china-tariffs-eu-trade-war-edbd71d8359c86fb01f953728527d0a5>.

33 Camille Gijs, Gregorio Sorgi, „Spain distances itself from call for EU to get tougher on China”, *Politico*, 2026. május 28., <https://www.politico.eu/article/spain-withdraws-support-eu-china-trade-defenses/>.

Inés Fernández-Pontes, „Spain woos China risking clashes with Trump – and Europeans”, *Rapporteur*, 2026. április 10., <https://www.rapporteur.com/news/spain-woos-china-risking-clashes-with-trump-and-europeans/>.

34 William Chislett, „The seventh regularisation of undocumented migrants in 40 years exposes the need for greater migratory policy planning”, *Real Instituto Elcano*, 2026. március 10., <https://www.realinstitutoelcano.org/en/commentaries/the-seventh-regularisation-of-undocumented-migrants-in-40-years-exposes-the-need-for-greater-migratory-policy-planning/>.

országban a jóléti rendszer fenntartása és a munkaerőigények fedezése a bevándorlásnak köszönhető.³⁵ 2022 óta a GDP-növekedés fele a bevándorlók munkájának eredménye, 2050-ig pedig 19%-kal alacsonyabb lenne a GDP bővülése a bevándorlók nélkül a kormány szerint. Magyarán Sánchez azzal érvel, hogy a tényt, miszerint az elmúlt években az ország az EU nagy gazdaságai között a legnagyobb növekedést produkálja,³⁶ a foglalkoztatás bővülésén keresztül jelentős részben a bevándorlóknak köszönhetik a spanyolok. A spanyolországi bevándorlók jelentős része latin-amerikai származású (2024-ben a mintegy 8,8 millió bevándorló 47%-a³⁷), spanyolul beszélő keresztény, könnyen integrálható személy, ugyanakkor mellettük sokan vannak az észak-afrikai muszlimok is (elsősorban marokkóiak). A jobb- és baloldali spanyol kormányok 1986 óta már számos alkalommal éltek a tartózkodási engedélyhez juttatás eszközével, bár kétségtelen, hogy a mostani a legnagyobb ilyen akció.³⁸ Ennek megfelelően a spanyolok relatív többsége támogatja a bevándorlók helyzetének rendezését és a bevándorlás mértékét nem tartja túlzottnak,³⁹ ami az EU-ban ma már kivétellé teszi az országot. Ugyanakkor, a jobboldali pártokra szavazók többsége bevándorlásellenes, és az is igaz, hogy a spanyolok bevándorlást ellenző részénél lényegesen többen félnek a bevándorlás negatív hatásaitól a szociális rendszerben, illetve a lakhatás kapcsán. Ezt a jobboldali pártok igyekeznek is kihasználni.

35 La Moncloa, „Pedro Sánchez announces that the new Integration and Citizenship Plan is being launched to capitalise on the opportunities and address the challenges posed by migration”, 2026. június 30., <https://www.lamoncloa.gob.es/lang/en/presidente/news/paginas/2026/20260630-integration-and-citizenship-plan.aspx>.

36 Goldman Sachs, „Why Spain’s Economy Is Growing Three Times Faster Than the Euro Area”, 2026. június 4., <https://www.goldmansachs.com/insights/articles/why-spains-economy-is-growing-three-times-faster-than-the-euro-area>.

37 Carmen González Enríquez, José Pablo Martínez, „Immigration and the labour market in Spain”, Real Instituto Elcano, 2026. március 17., <https://www.realinstitutoelcano.org/en/analyses/immigration-and-the-labour-market-in-spain/>

38 Keir Dolan, „What Spain’s Migrant Amnesty Means for National Elections”, Atlas Institute for International Affairs, 2026. július 15., <https://atlasinstitute.org/what-spains-migrant-amnesty-means-for-national-elections/>.

39 Natalia Junquera, „La regularización de inmigrantes divide a los españoles: 38% a favor y 33% en contra”, *El País*, 2026. május 4., <https://elpais.com/espana/2026-05-04/la-regularizacion-de-inmigrantes-divide-a-los-espanoles-38-a-favor-y-33-en-contra.html>.

Ugyanakkor a tömeges legalizálási program és a migráció tágabb támogatása miatt az uniós tagállamok a migráció szigorítását támogató többsége ma már gyanakodva tekint Sánchezre a bevándorláspolitikai kapcsán. Emiatt történhetett meg, hogy két, egymástól olyan független ügy, mint az illegálisok helyzetének rendezése és a ceutai illegális migrációs válság az EU-s vezetők fejében összekapcsolódott, és a spanyol kormányt nemhogy támogatásukról biztosították volna a krízis kapcsán, de még meg is feddték.

Július végén néhány óra alatt soktízezren özönlöttek el Ceutát, az Észak-Afrikában levő, Marokkó területébe ékelődő és Rabat által magának követelt spanyol várost (melyet még 1415-ben hódított meg Portugália, ennek története tehát nem a gyarmatosításhoz, hanem még a muszlimokkal szembeni *reconquistához* kötődik). Miután a többséget viszonylag hamar visszaküldték Marokkóba, sokezen a városban maradtak, belföldi és európai szintű aggodalmat keltve. A kontinensre irányuló migráció megugrásától tartva 22 uniós vezető Spanyolországot ítélte el a történetek miatt, levelükben egyértelműen az illegális bevándorlók százezreinek legalizációjával kötötték össze a történeteket, mondván, az egy olyan faktor lehetett, amely odavonzotta a bevándorolni vágyók tömegeit.⁴⁰ Olaszország visszavezette a határellenőrzést a Spanyolországból érkezőkre.

Noha a spanyol szolgálatok szerint Marokkó, érzékelve a spanyol bel- és külpolitikai gyengeséget, maga szervezte a határra a többtízezres tömeget⁴¹ – ahogy az már korábban is megtörtént –, a Sánchez vezette Spanyolország egy olyan pillanatban maradt lényegében egyedül, amikor nagy szüksége lett volna az uniós szolidaritásra. Ebben az is belejátszhatott, hogy uniós partnerei is látják: a spanyol vezető már nem sokáig lehet hatalmon. Sánchez gyengeségét mutatja, hogy nem akarta nyíltan megvádolni Marokkót (az illegális migráció megfékezésében nyújtott segítsége

40 Aitor Hernández-Morales, „Ceuta crisis: 22 EU leaders gang up against Spain's Sánchez over his migration policy”, *Politico*, 2026. augusztus 1., <https://www.politico.eu/article/ceuta-crisis-22-eu-leaders-letter-spain-pedro-sanchez-migration-policy/>.

41 Aitor Hernández-Morales, „Spain sweats over its isolated territories in Africa”, *Politico*, 2026. augusztus 5., <https://www.politico.eu/article/spain-ceuta-migrant-crisis-africa-territories-morocco-melilla/>.

miatt ettől az EU-s vezetők is ódzkodnak): elutasította azt a rendőrségi jelentést, miszerint az észak-afrikai ország lenne a felelős a történetekért.⁴²

Ez éles belpolitikai vitát okozott. Feijóo, a Néppárt vezére erre azt állította, hogy a kormányfő azért nem lépett fel előzetesen az észak-afrikai országgal szemben, mert Marokkó róla szóló információkkal zsarolja,⁴³ de Sánchez fogadkozott, hogy a kormány nem tudott előre semmiről. Ez aztán a kormányban is megosztottságot okozott, a Sánchez által nyilvánosságra hozatott titkosított dokumentumok pedig furcsa módon őt magát cáfolják: eszerint a spanyol szolgálatok nagyjából pontosan előrejelezték a történeteket.⁴⁴

A spanyolok túlnyomó többsége elégedetlen a kormány krízisre adott válaszával,⁴⁵ ez pedig tovább erodálja a PSOE népszerűségét. Megmutatkoznak tehát a progresszív sánchezi politika határai: noha nemzetközi baloldali ikonná vált a Trumpnak való ellenszegülésével, a bevándorláspolitikája és kisebb részben Kínával való szoros viszonya az EU-val komoly súrlódásokhoz vezetett. Belföldön is érzékelhető a kettősség: szembefordult az európai főárammal a bevándorlási politika kapcsán, és Spanyolországot Európa egyik legdinamikusabban fejlődő gazdaságává téve, ez mégsem segítette a pártja népszerűségének visszavételében, mert azt a korrupciós ügyek, valamint a szociális rendszer állapotával kapcsolatos társadalmi aggályok beárnyékolják.

42 Aitor Hernández-Morales, „Sánchez dismisses police claim that Morocco instigated Ceuta crisis”, *Político*, 2026. szeptember 3., <https://www.politico.eu/article/pedro-sanchez-dismisses-police-claim-that-morocco-instigated-ceuta-crisis/>.

43 Elsa García de Blas, „Feijóo acusa a Sánchez de estar ‘chantajeado’ por Marruecos y le avisa: ‘Pagará ante la justicia’”, *El País*, 2026. szeptember 3., <https://elpais.com/espana/2026-09-03/fejoo-acusa-a-sanchez-de-estar-chantajeado-por-marruecos-y-le-avisa-pagara-ante-la-justicia.html>.

44 Inés Fernández-Pontes, „Spanish secret services warned of imminent mass influx into Ceuta”, *Rapporteur*, 2026. szeptember 9., <https://www.rapporteur.com/news/spanish-secret-services-warned-of-imminent-mass-influx-into-ceuta/>.

45 Dolores Sánchez, „Survey crisis in Ceuta: 8 out of 10 point to Morocco and 76% believe that Sánchez should have suspended his vacation, according to GAD3”, *Demócrata*, 2026. szeptember 6., <https://www.democrata.es/en/center-of-surveys-and-electoral-polls/survey-crisis-in-ceuta-8-out-of-10-point-to-morocco-and-76-believe-that-sanchez-should-have-suspended-his-vacation-according-to-gad3/>.

Jobboldali kényszerházasság

Idénre nem csak a PSOE, de koalíciós partnere, a Sumar népszerűsége is jelentősen visszaesett, 2023-as 12%-ához képest nagyjából megfeleződött, részben a Podemos kilépésének következményeképp is. A szélsőjobboldal eközben megerősödött, a Vox támogatottsága megközelítette a 20%-ot, miközben 2023-ben még 12,4%-on végzett. A Néppárt ezzel szemben nagyságrendileg a 2023-as 33%-os eredményét hozhatja a választáson a felmérések szerint választáson. A ceutai válság idején először 50% fölé mérték a jobboldali pártokat közvélemény-kutatók.⁴⁶

A Vox a spanyolok számára a két legfontosabb ügyben,⁴⁷ a migrációval és a lakhatással (illetve általánosan a szociális rendszer működésével) kapcsolatban radikális álláspontot képvisel, a kettőt össze is kapcsolva egymással. A bevándorlók befogadásával (és az illegálisan itt lévő regularizációjával) kapcsolatban is az „egyetlenegy se” állásponton van, még akkor is, ha a kereszténységet politikai kampányaiban felhasználó párt ennek kapcsán magával a pápával is szembekeverül,⁴⁸ a spanyol katolikus püspöki konferencia pedig elítélte másik fontos szakpolitikai kampánytémáját, az ún. „nemzeti prioritást” (*prioridad nacional*).⁴⁹ A Vox értelmezésében a nemzeti prioritás keretében a szociális juttatásokból elsődlegesen a „spanyoloknak” kell részesülniük. Hogy ki a spanyol, az nincs szigorúan definiálva, bár

46 Ángel Munárriz, „El PP y Vox superan por primera vez el 50% del voto en plena crisis de Ceuta”, *El País*, 2026. szeptember 7., <https://elpais.com/espana/2026-09-07/el-pp-y-vox-superan-por-primera-vez-el-50-del-voto-en-plena-crisis-de-ceuta.html>.

47 William Chislett, „The seventh regularisation of undocumented migrants in 40 years exposes the need for greater migratory policy planning”, Real Instituto Elcano, 2026. március 10., <https://www.realinstitutoelcano.org/en/commentaries/the-seventh-regularisation-of-undocumented-migrants-in-40-years-exposes-the-need-for-greater-migratory-policy-planning/>.

48 Jonas Loesel, „Pope Leo defends integration of migrants, rebuking Spain's right-wing parties”, *Politico*, 2026. június 8., <https://www.politico.eu/article/pope-leo-xiv-defends-integration-of-migrants-rebuking-spain-right-wing-parties/>.

49 Julio Núñez, „Los obispos rechazan la “prioridad nacional” del PP y Vox y critican que el fin es buscar “una polarización””, *El País*, 2026. április 24., <https://elpais.com/espana/2026-04-24/los-obispos-acusan-de-injurias-a-abascal-por-acusar-a-la-iglesia-de-hacer-negocio-con-la-inmigracion-ilegal.html>.

nem nehéz a nem bevándorló háttérű („fehér”) állampolgárokra gondolni a párt kommunikációjából. A Vox tehát más európai radikális jobboldali pártokhoz hasonlóan azt ígéri, hogy a rendszeren „élősködő” migránsok hozzáféréseinek megvonásával vagy korlátozásával biztosítható a szociális rendszer fenntarthatósága, illetve javítása.

A Vox népszerűség növekedése az elmúlt hónapokban komoly dilemma elé állította a jobbközép Néppártot. A két párt kapcsolata nem felhőtlen: a Vox a Néppártot hagyományosan a korrumpált pártok közé sorolta, Feijóó néppárti elnök pedig rendszerellenes erőnek aposztrofálta a Patrióták pártcsaládba tartozó Voxot. A 2020-as évek első felében a két formáció már megpróbált együtt kormányozni regionális szinten, de ennek 2024 júliusában nagyon látványosan vége szakadt, amikor a Vox mind az öt ilyen autonóm közösségben (Murcia, Valencia, Aragónia, Extremadura, Kasztília és León) egyszerre felmondta a PP-vel kötött koalíciót és kivonult a kormányokból. Mindez azután történt, hogy a Néppárt hajlandónak mutatkozott a Kanári-szigeteken rekedt, kísérelő nélküli kiskorú bevándorlók országban belüli regionális elosztására. Erre a keserű tapasztalatra építve Feijóó rendszerint azt hangoztatta, hogy a Néppárt egypárti, abszolút többségi kormányzásra készül, és a Vox népszerűség növekedésének „elébe menve” Extremadurában és Aragóniában előrehozott választásokat írtak ki, mintegy próbaképp. A decemberi és februári regionális választásokat márciusban Kasztília és Leónban, júniusban pedig Andalúziában követte tartományi voksolás, ahol a Néppárt addig egyedül kormányzott. A választások nem igazolták Feijóó várakozását: bár a szocialisták visszaestek, de a Néppárt is stagnált, és mind a négy régióban (újfent) rákényszerült a Voxszal való koalícióra (mely főleg Aragóniában és Extremadurában erősödött nagyot), előrejelezve, hogy hasonló sors várhat a pártra az országos szintén is. Míg 2023-ban felmerült, hogy a Vox csupán kívülről támogatna egy néppárti kormányt, az erőviszonyok megváltozásával a párt már minden bizonnyal komoly miniszteri tárcákat fog követelni egy koalícióban.

A Néppártnak mindazonáltal továbbra is érdeke a Vox további előretörését akadályozni, ezt pedig a radikális jobboldali párt-hoz közelítő ideológiai–szakpolitikai pozíciók elfoglalásával kísérli

megtenni. A bevándorlás kapcsán sokat keményedett a PP⁵⁰ – a ceutai válságot különösen igyekszik kihasználni ezügyben⁵¹ – és a klímaváltozás elleni küzdelemben is egyre inkább kritikus álláspontot vesznek fel, míg olyan identitáspolitikai küzdelmekbe is beszállni látszik a párt, mint a már megfogant, de még meg nem született magzatoknak járó szociális juttatások támogatása.⁵² Gazdaságpolitikai téren leginkább az adócsökkentés és az adónemek csökkentése, valamint a bürokráciacsökkentés általi versenyképesség-növelés a PP ígérete – ezen a téren jelentős az átfedés a Voxszal.

A Néppárt és Vox négy regionális kormányzatban megvalósuló koalíciós szerződésekbe⁵³ pedig – különböző szigorral, de – bekerült a vitatott „nemzeti prioritás”, bár a Vox javaslatával szemben nem etnonacionalista alapon, hanem a kedvezményezettek regionális kötődését kiemelve. Az országos koalíció modelldokumentumainak is tekinthető szerződések ezen kívül az adócsökkentésekre helyezik a fókuszot, amivel az ipari és demográfiai hanyatlást, a lakhatási és mezőgazdasági problémákat oldanák meg, valamint lazítanák a környezetvédelmi szabályokat, növelnék a magánegészségügy szerepét, és identitáspolitikai kérdésekkel (a polgárháború megítélése, spanyol nyelvhasználat, regionális kultúra, pronatalizmus) is foglalkoznak. A két párt egymásrautaltsága miatt egyfajta fegyverszünetet kötött a

50 Milena Wäldé, „Spain's opposition attacks Sánchez migrant legalization plan”, *Politico*, 2026. július 2., <https://www.politico.eu/article/spains-opposition-alberto-nunez-feijoo-accuses-pedro-sanchez-of-electoral-engineering-after-migrant-legalization-drive/>.

51 Elsa García de Blas, „Feijóo y Abascal unen fuerzas en una protesta que esperan masiva por la crisis de Ceuta”, *El País*, 2026. szeptember 2., <https://elpais.com/espana/2026-09-02/feijoo-y-abascal-unen-fuerzas-en-una-protesta-que-esperan-masiva-por-la-crisis-de-ceuta.html>.

52 Elsa García de Blas, „Feijóo promete implantar a nivel nacional la ley del concebido no nacido de Ayuso si llega al Gobierno”, *El País*, 2026. július 6., <https://elpais.com/espana/2026-07-06/feijoo-promete-implantar-a-nivel-nacional-la-ley-del-concebido-no-nacido-de-ayuso-si-llega-al-gobierno.html>.

53 Ángel Munárriz, „Más allá de la “prioridad nacional”: el PP y Vox ejecutan ya en tres gobiernos su amplio proyecto común”, *El País*, 2026. június 22., <https://elpais.com/espana/2026-06-22/mas-alla-de-la-prioridad-nacional-el-pp-y-vox-ejecutan-ya-en-tres-gobiernos-su-amplio-proyecto-comun.html>

Teresa López Pavón, Chema Rodríguez, „El pacto andaluz asume una prioridad nacional descafeinada y marca el mínimo de los acuerdos entre PP y Vox” *El Mundo*, 2026. július 2., <https://www.elmundo.es/andalucia/2026/07/02/6a46b171e85ece5d4f8b4590.html>.

következő választásokig.⁵⁴ Ennek eredményeként a Vox bejelentette, hogy 2024-től eltérően most nem rúgja fel a regionális koalíciókat a hírre, hogy a Néppárt a közösen kormányzott tartományokban támogatná mintegy 1100, Ceutában rekedt kísérő nélküli kiskorú országon belüli elosztását⁵⁵ – annak ellenére, hogy a két párt közötti paktum az ügyet konkrétan érinti és kizárja az ilyen akciókat.

Külpolitikai téren viszont már van különbség a két párt között, mivel a PP szilárdan euroatlantista: EU- és NATO-párti, valamint az Egyesült Államokkal is hagyományosan jó viszonyt ápol, míg a Vox atlanti elkötelezettsége mellett a „nemzetek Európája” koncepciót támogatja. Mindkét párt kritikus Kínával és Sánchez Kína-politikájával kapcsolatban: a Néppárt az európai stratégiai autonómia megteremtését támogatja az ázsiai hatalommal szemben,⁵⁶ míg a Vox alapvetően idegenkedik a névleg kommunista diktatúrától.⁵⁷

Maricarmen kilakoltatása vezet el az előrehozott választásokig

Az előrehozott választásokig vezető eseményláncolat gyűjtőszikrája egy idős asszony kilakoltatása volt madridi lakásából, ahol 1956 óta lakott.⁵⁸ Maricarmen Abascal esete nemcsak morális felháboró-

54 Pablo Montesinos, „Es lo que hay”: así actualizan PP y Vox su relación”, *Huffpost*, 2026. július 9. <https://www.huffingtonpost.es/politica/es-hay-asi-actualizan-pp-vox-relacion-f202607.html>.

55 Miguel González, „Vox no romperá los gobiernos autonómicos con el PP aunque acepten el reparto de menores extranjeros”, *El País*, 2026. augusztus 6., <https://elpais.com/espana/2026-08-06/vox-no-rompera-los-gobiernos-autonomicos-con-el-pp-aunque-acepten-el-reparto-de-menores-extranjeros.html>.

56 pp.es, „El PP denuncia que los acuerdos de Sánchez con China comprometen el principio de autonomía estratégica de la UE”, 2026. április 18., <https://www.pp.es/actualidad/articulos/el-pp-denuncia-que-los-acuerdos-de-sanchez-con-china-comprometen-el-principio-de-autonomia-estrategica-de-la-ue/>.

57 voxespana.es, „Millán afea el viaje del Gobierno a China: «Eligen la dictadura comunista en lugar del mundo libre»” 2025. április 9., https://www.voxespana.es/grupo_parlamentario/actividad-parlamentaria/millan-afea-el-viaje-del-gobierno-a-china-eligen-la-dictadura-comunista-en-lugar-del-mundo-libre-20250409.

58 A kilakoltatásra azután került sor, hogy a tulajdonos, az Urbagestión ingatlanvállalat Abascal havi lakbérét 500 euróról 2650 euróra emelte. Később ezt hajlandó lett volna 1650 euróra csökkenteni, de Abascal havi nyugdíját ez is 300 euróval meghaladta. A 87 éves asszony kilakoltatása után két héttel elhunyt.

dást váltott ki széles tömegekben, de a spanyol lakhatási problémák szimbólumává is vált. Spanyolországban az elmúlt tíz évben a lakás- és lakbérárak majdnem megduplázódtak,⁵⁹ ami különösen sújtja az alacsony keresetűeket: a fiatalok túlnyomó többségének nincs lehetősége otthonról elköltözni, a 18–34 évesek 69%-a szüleivel lakik. Bár a lakhatási költségek emelkedése európai szintű probléma, két ok Spanyolország-specifikus: egyrészt a gazdasági növekedés fő erejét adó (bevándorlás hajtotta) népességnövekedés, amelyet a lakások számának bővülése messze nem követett le, másrészt a turizmus kiövellése, amely miatt egyre több lakást alakítanak át turisták számára rövid távra kiadható bérleménnyé. A Sánchez-kormány korábban kínálati oldalról próbálta orvosolni a problémát, ám a beígért lakás-mennyiség kis töredéke épült csak meg. A Maricarmen-ügy nyomán kialakuló többszázazres tüntetések nyomására Sánchez más megoldáshoz folyamodott: a parlament elé beterjesztett két törvényt, amelyek kilakoltatási moratóriumot, bérletidíj-befagyasztást, a rövid távú bérbeadás korlátozását és a bérleti szerződések automatikus meghosszabbítását vezették volna be. A kezdeményezés parlamenti elbukása végül ismét a Juntson múlt: a jobboldali párt a magántulajdonba való túlzott állami beavatkozásnak tekintette a javaslatokat.

A parlamenti fiaskó után, október 5-én Sánchez bejelentette, hogy felosztatja a parlamentet és november 29-re előrehozott választásokat ír ki.⁶⁰ A miniszterelnök döntéséhez feltehetőleg két megfontolás vezetett el. Egyrészt végképp meggyőződhetett arról, hogy a parlamentre a jelenlegi ciklusban már nem számíthat, a Junts ellenzékbe vonulása végképp ellehetetleníti a törvényhozást. Másrészt, a lakhatási intézkedésekkel talált egy olyan ügyet, ahol a polgárok többsége vele van, így a sok korrupciós botrány és Ceuta után végre valamiben morálisan vezető pozícióba került ő és a PSOE, és reményei szerint a választási kampányt is erre lehet felfűzni – az elbukott törvényjavaslatokat ezért a kabinet

59 Aitor Hernández-Morales, „Sánchez bets it all on housing ahead of Spain's snap election”, *Politico*, 2026. október 5., <https://www.politico.eu/article/pedro-sanchez-bets-housing-mantle-ahead-spain-election/>.

60 Carlos E. Cué, Xosé Hermida, „Sánchez adelanta las elecciones al 29 de noviembre: ‘Necesitamos una mayoría progresista mucho más amplia’”, *El País*, 2026. október 5., <https://elpais.com/espana/2026-10-05/sanchez-adelanta-las-elecciones-al-29-de-noviembre-necesitamos-una-mayoria-progresista-mucho-mas-amplia.html>.

jelenleg sem vezetővel, sem végleges tagsággal nem rendelkezik – a legnagyobb kérdés Ada Colau népszerű barcelonai ex-polgármester mellett a Sumarral kakaskodó Podemos csatlakozása a szervezethez, ami ténylegesen növelhetné szavazati arányukat. Ám még ez sem lenne elég Sáncheznek, a jelenlegi kilátások alapján legjobb esetben is újra rákényszerülne gyakorlatilag az összes regionális párttal való együttműködésre, ami a mostani kormányzását is ellehetetlenítette. Minden jel arra mutat tehát, hogy Sánchez kormányzása véget ér, és ezt követően vélhetően egy belső tisztulási folyamat során a PSOE is leváltaná 2014 óta viselt pártelnöki tisztségéből, politikai karrierje végét jelentve.

Pedro Sánchez távozásának lehet egy nem várt következménye is, amely potenciálisan destabilizálhatja az Európai Unió döntéshozatali folyamatait.⁶³ Mint az utolsó, nagy országot vezető szocialista kormányfő, Sánchez eddig segített visszafogni az Európai Parlament elégedetlenkedő szocialista frakcióját (melyben segített, hogy azt PSOE-s párttársa, Iratxe García vezeti). A Szocialisták és Demokraták (S&D) frakció ugyanis egyre problémásabbnak ítéli meg a 2024-es európai választások óta a Parlamentet domináló néppárti–szocialista–liberális „nagykoalíció” működését, mivel abból az Európai Néppárt (EPP) egyre gyakrabban ki-kikacsint, egyes esetekben együttműködve a tőle jobbra álló Európai Konzervatívok és Reformerekkel (ECR), sőt, olykor a Patriótákkal és a Szuverenistákkal is együtt szavaz. Sánchez amellett, hogy segített visszafogni a S&D-t a Néppárt elleni nyílt lázadástól, a tanácsi és európai tanácsi kompromisszumok kialakításánál is olyan eredményeket tudott elérni, amelyek megnyugtatóak lehettek az európai szocialisták számára. Ha személyében az utolsó befolyásos szocialista vezető is kiszáll az európai döntéshozatalból, akkor az elégedetlen S&D és az EPP érdekellentéte kiélesedhet, és meginoghat a közép-pártok együttműködése, ami az EP-beli döntéshozatal kiszámíthatóságának csökkenésével és vélhetően jobbra tolódásával járna.

63 Max Grier, „Spanish election threatens to blow up Brussels’ political balance”, *Politico*, 2026. október 6., <https://www.politico.eu/article/spanish-election-threatens-brussels-political-balance-pedro-sanchez-socialists-european-parliament/>.

**MAGYAR
KÜLTÜGYI
INTÉZET**